

Complexnummer: 528459

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Het Zelle

Aantal complexonderdelen

7

Monumentnummers van complexonderdelen

528460, 528461, 528462, 528463, 528464, 528465, 529466

Woonplaats

Hengelo (Gld)

Gemeente

Bronckhorst

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdobject

Ruurloseweg 92, 7255 MB te Hengelo (Gld)

Complexomschrijving

Omschrijving van complex

In structuur en deels in detail gaaf bewaard gebleven HISTORISCHE BUITENPLAATS HET ZELLE bestaande uit LANDHUIS(1), HISTORISCHE PARKAANLEG (2), AANGEBOUWDE SCHUUR (3), RECHTER BOUWHUIS (4), LINKER BOUWHUIS (5), TOEGANGSHEK (6) en WAGENSCHUUR (7). De huisplaats Het Zelle met zijn bijgebouwen ligt net buiten het snijpunt waar zeven wegen - de achtste is nooit aangelegd- bijeen komen binnen een door lanen gevormd vierkant van 500 bij 500 meter. Het huis ligt in het verlengde van de laan die in zuidoostelijke richting loopt. Aan het huis vast is de zo geheten brandschuur gebouwd. Voor het huis liggen twee bouwhuizen. Over de gracht ligt een brug met toegangshek. Ten zuiden van de gebouwen ligt een oude wagenschuur. Ten zuidwesten van het door lanen gevormde vierkant ligt een met dijken doorsneden waterrijk gebied: het doolhofbos.

Het landschap waarin de historische buitenplaats Het Zelle ligt, bestond oorspronkelijk uit woeste, voornamelijk moerasachtige gronden waar doorheen beken of riviertjes hun weg vonden, hier en daar afgewisseld door zandgronden. Als product van gemeenschappelijke ontginningen in de vroege Middeleeuwen ontstonden essen of enken, complexen van strookvormige akkers die waren omgeven door een wal of omheining ter wering van het vee. Het Zelle is gelegen bij de Varssele Enk. De bevolking woonde in kleine buurtschappen bijeen en hield zich individueel bezig met de ontginning van de bossen waar zij hun blokvormige akkers, kampen genaamd, inrichtte. De kampen, omgeven door houtwallen, liggen door de eeuwenlange bemesting wat hoger dan de omringende bosgronden. Een aantal mooie kampen ligt bij Het Zelle. De eerste vermelding van Het Zelle dateert van 1326. In dat jaar krijgt Pelgrim van Selle het in leen van de hertog van Gelre. In 1473 wordt het goed gesplitst in Grote en Cleyne Selle. Pas in 1671 wist Engelbert

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Tieleman Grothe beide delen weer samen te voegen. In 1815 overleed de laatste Grothe van 't Zelle. In 1838 verkochten de erfgenamen het hele bezit aan de familie Van Dorth tot Medler die het met een onderbreking door vererving tussen 1869 en 1942, nog steeds in bezit heeft. Het huidige huis is in 1792 gebouwd, ter plaatse van een bestaand huis. De bijgebouwen zijn wat eerder, getuige een aantal gevelstenen: de brandschuur dateert uit 1790 en het rechter bouwhuis uit 1787. De bouwheer was Jacob Engelbert Tilman Grothe. Zijn initialen zijn vermeld op een gevelsteen boven de deur van het rechter bouwhuis. Hij was tussen 1775 en 1811 de eigenaar van Het Zelle. Door hem is ook het bestaande huis vernieuwd. In een omschrijving uit 1835 toen het huis te huur werd aangeboden, wordt het beschreven als 'een zeer aangenaam en voor de jacht bijzonder geschikt buitengoed 't Zelle genaamd, bestaande in een voor zomer en winterverblijf geschikte herenhuizinge met stalling, koetshuis en verdere gebouwen, tuinen, lanen, wandelingen en weilanden, gelegen in de provincie Gelderland'. Van der Aa schrijft in 1851: 'Dit buit., bestaande uit heerenhuis, koetshuis, stalling, bouwhuis en schuur, tuinen, bouw- en weiland, benevens uitgestrekte bosschen van opgaand en eikenakkermaalshout; beslaat eene oppervlakte van 194 bund. 54 v. r. 62 v. ell. en wordt in eigendom bezeten en bewoond door den Heer C.A.A.J.G. Baron van Dorth'. Tussen de twee beschrijvingen, die maar weinig van elkaar verschillen ligt wel een bouwfase. Na aankoop in 1838 door Van Dorth heeft hij in 1840 het huis laten vergroten door het aan de voorzijde met een verdieping te verhogen en daar een schermgevel tegen aan te plaatsen. De achterzijde heeft nog de oorspronkelijke hoogte van één bouwlaag en de kapverdieping. Sindsdien is het huis noch in uiterlijk noch in structuur veel veranderd. Het is mogelijk dat de stervormige aanleg, de Steerne genaamd, van het begin van de 18de eeuw dagtekent. De oudst bekende afbeelding van Het Zelle en zijn omgeving is de Hottingerkaart die in 1783 (overigens niet helemaal juist) werd getekend. Het vrijwel vierkante terrein is stervormig verdeeld met acht (in plaats van zeven) rechte lanen. Buiten het vierkant met de stervormige straalsgewijze laanverdeling is bos aangeplant. Op een schematisch getekende verpondingskaart uit 1811 zijn de zeven lanen weergegeven. Het huis met bijgebouwen ligt in een rechthoekige omgrachting. Het kadastrale minuutplan van 1825 geeft de situatie voor het eerst in detail weer. Binnen het vierkant bevindt zich het stramien van zeven elkaar kruisende lanen, waarvan de diagonalen niet precies in de hoeken uitkomen. Tussen de rechte laan die in zuidoostelijke richting loopt en de zuidelijk daarvan gelegen diagonaal ligt het door water omgeven complex van Het Zelle met zijn bijgebouwen. De omgrachting rond het huis is niet meer rechthoekig maar volgt nu de rechte laan en de diagonaal. Het hoofdgebouw en de bijgebouwen zijn onderling met gebogen paden verbonden. Een 'bergje' in de punt van dit terrein bij het knooppunt van wegen wordt aangeduid als 'bosch van vermaak'. Het terrein direct om het huis heeft de toevoeging 'huis en erf, plaisiertuin', het overige terrein binnen de omgrachting 'tuin'. Recht voor het huis ligt een brug over de gracht. In het noordoostelijke segment bevindt zich het agrarische complex Klein Zelle, in het zuidwestelijke segment Groot Zelle. Op de topografische kaart van 1918 blijkt er een aanleg met gebogen lanen en een gedeeltelijke beplanting te zijn binnen de omgrachting. Op de latere kaarten is die verdwenen. In het begin van de 20ste eeuw is ten zuiden van het vierkant en aan de zuidoostzijde van de weg van Hengelo naar Ruurlo een doolhofbos aangelegd. In een waterrijk gedeelte ligt een rechthoekig dijkstelsel met beplanting. Het terrein is met twee houten bruggen toegankelijk. Aan het eind van een van de dijken bevindt zich een gebogen zodenbank.

Omgrenzing

De omgrenzing van het complex alsmede de situering van de complexonderdelen staan op de bij de bescherming behorende kaart aangegeven.

Waardering van complex

De HISTORISCHE BUITENPLAATS HET ZELLE is van algemeen cultuur-, architectuur-, tuin- en kunsthistorisch belang

- wegens de ouderdom

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- wegens de 18de- en 19de-eeuwse ontwikkelingsgeschiedenis
- wegens de architectuur van de gebouwen
- wegens de indeling van het hoofdgebouw
- wegens de functioneel-ruimtelijke samenhang van de hoofd- en bijgebouwen met de omgeving
- wegens de aanwezigheid van een opmerkelijke, straalsgewijze lanenstructuur die dagtekent uit tenminste de 18de eeuw of eerder.
- wegens de aanwezigheid van een vroeg 20ste-eeuwse doolhofbos

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528460

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	12 september 2005
Kadaster deel/nr	82939/154

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Hengelo (Gld)	Bronckhorst	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Hengelo	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartemen aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Hengelo Gelderland	O			21

*Omschrijving***

Omschrijving

Het LANDHUIS Het Zelle is in 1792 gebouwd, in opdracht van Jacob Engelbert Tilman Grothe. Het is opgetrokken van rode baksteen, staat op een rechthoekige plattegrond en wordt afgesloten door een omlopend schilddak met blauwe pannen gedekt. Met frontons en zijstukken versierde dakkapellen in alle dakvlakken. Twee schoorstenen. Het voorste gedeelte is na 1838 hoger opgetrokken en staat als een scherm voor het gebouw. Het huis bestaat aan de voorzijde uit een souterrain, bel-etage, eerste verdieping en kap, aan de achterzijde ontbreekt de eerste verdieping. Alle vensters zijn van persiennes voorzien. De vijf traveeën brede voorgevel is symmetrisch van indeling. Een hardstenen stoep met ijzeren balustrade leidt op tot de voordeur met bovenlicht en omlijsting. De vensters van souterrain en bel-etage hebben rechte strekken, die van de eerste verdieping zijn met een rollaagje afgedekt. De vensters van de bel-etage hebben een achtruitsverdeling, die van de eerste verdieping een vierruits. De middentravee wordt afgesloten door een fronton met wijzerplaat waarop het jaartal 1792 is aangebracht. De achtergevel heeft (in 1947 vervangen) 28-ruitsramen op de bel-etage. Op het dak een windvaan met het jaartal 1792.

De indeling van het INTERIEUR is als volgt. Achter de voordeur ligt een kleine vestibule die overgaat in een hal. Haaks hierop staat een gang evenwijdig aan de voorgevel. De hal en gang zijn met marmeren platen belegd. Het gestucte plafond van hal en gang dateert van 1838 en is versierd met geprofileerde lijsten en bloemornamenten in het midden. Boven de deuren naar de Zaal, de huidige eetkamer en de voormalige eetkamer zijn stucversieringen aangebracht, verbeeldende respectievelijk een mand met druiven, een ladder en een staf (De Herfst), een mand met bloemen, hark en een zeis (De Zomer) en een vaas met bloemen op een sokkel, alles laat 18de-eeuws. Aan de rechterkant van de hal bevindt zich de Zaal ter breedte van twee ramen die uitzien op het voorplein en een raam in de rechterzijgevel. Tegen de achterwand van de Zaal is in de 20ste eeuw een uit Amsterdam afkomstige 18de-eeuwse marmeren schouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

geplaatst. Aan weerszijden van de schouw bevonden zich doorgangen naar de daarachter gelegen kamers, waarvan de linker is dicht gemaakt. Aan de linkerkant van de hal is de eetkamer (voorheen Zitkamer) ter breedte van twee ramen die uitzien op het voorplein. Tegen de linkerwand van de eetkamer staat een gemarmerde houten schouw in vroeg 19de-eeuwse vormen. Het venster rechts daarnaast is gedicht in 1947 ten behoeve van een voedsellift. Stucplafond met geprofileerde lijst met rozetjes op de hoeken. In het achterste deel van het huis liggen drie vertrekken naast elkaar. Het middelste vertrek, de voormalige eetkamer, is voorzien van een zwart marmeren schouw met witte consoles tegen de rechterwand. De schouwboezem is versierd met gekleurd figuratief stucwerk in de vorm van guirlandes en een koord waaraan een bloemenmand hangt. Het vertrek rechts daarvan met een venster uitzien op de achterzijde van het terrein en een openslaande deur in de zijgevel, heeft een eenvoudig stucplafond en een stookplaats tegen de wand met de voormalige eetkamer. Het vertrek links van de voormalige eetkamer was als kantoor in gebruik en is thans als keuken ingericht. Het trappenhuis bevindt zich in het linkergedeelte van het huis. Het is voorzien van een leuning met platte balusters. De trap leidt naar het onderhuis of souterrain met de kelders en de verdieping met de slaapkamers. Het onderhuis heeft een voor- en achtergedeelte, van elkaar gescheiden door een gang evenwijdig aan de voorgevel. Alle vertrekken, alsmede de gang zijn overdekt met troggewelven op houten balken. Uitzondering vormen de keuken en het vertrek aan de rechtervoorkant die van een enkelvoudige balklaag zijn voorzien. Alle vensters hebben binnen- en buitenluiken. De keuken ligt in het voorste deel van het onderhuis, schouw tegen de buitenmuur links, aanrecht met pomp onder de ramen. Naast de keuken bevindt zich een voormalige slaapkamer voor het personeel. In het achterste gedeelte van het souterrain zijn voorraadkelders ondergebracht. De verdieping van het huis is voor wat het voorste deel betreft van slaapkamers voorzien. De middelste kamer heeft stucversiering in neorenaissancestijl. Het door een gang gescheiden achterste gedeelte is grotendeels als zolder in gebruik.

Waardering

Het LANDHUIS Het Zelle is van algemeen architectuur- en cultuurhistorisch belang

- wegens de ouderdom
- als voorbeeld van een vroeg 19de-eeuwse edelmanswoning
- wegens de gaafheid van ex- en interieur
- wegens de nagenoeg oorspronkelijke plattegrond en indeling;
- wegens de kenmerkende ligging aan het eind van het oorspronkelijke 18de-eeuwse lanenpatroon;
- wegens de ensemblewaarde als bepalend onderdeel van de historische buitenplaats

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528461

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	12 september 2005
Kadaster deel/nr	82939/188

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Hengelo (Gld)	Bronckhorst	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Hengelo Gelderland	O			574
Hengelo Gelderland	O			572
Hengelo Gelderland	O			573
Hengelo Gelderland	O			577
Hengelo Gelderland	N			623
Hengelo Gelderland	O			597
Hengelo Gelderland	O			601
Vorden	O			203
Hengelo Gelderland	O			249
Vorden	O			274
Vorden	O			275
Hengelo Gelderland	N			267
Hengelo Gelderland	N			262
Hengelo Gelderland	O			255
Hengelo Gelderland	O			43
Hengelo Gelderland	N			269
Hengelo Gelderland	N			272
Hengelo Gelderland	O			6
Hengelo Gelderland	N			570
Hengelo Gelderland	N			569
Hengelo Gelderland	O			253
Hengelo Gelderland	O			252
Hengelo Gelderland	O			256
Hengelo Gelderland	O			26

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Hengelo Gelderland	N			273
Hengelo Gelderland	N			258
Hengelo Gelderland	O			44
Hengelo Gelderland	O			24
Hengelo Gelderland	N			568
Hengelo Gelderland	O			517
Hengelo Gelderland	O			248
Hengelo Gelderland	O			5
Hengelo Gelderland	N			274
Hengelo Gelderland	O			21
Hengelo Gelderland	O			25
Vorden	O			272
Hengelo Gelderland	O			2
Hengelo Gelderland	O			23
Vorden	O			276
Hengelo Gelderland	O			1
Hengelo Gelderland	O			518
Hengelo Gelderland	N			286
Hengelo Gelderland	N			261
Hengelo Gelderland	O			20
Vorden	O			273
Hengelo Gelderland	O			250
Vorden	O			207
Hengelo Gelderland	O			257
Hengelo Gelderland	O			3
Hengelo Gelderland	O			27
Hengelo Gelderland	O			4
Vorden	O			213
Vorden	O			208
Hengelo Gelderland	N			263
Hengelo Gelderland	O			22
Hengelo Gelderland	N			271
Hengelo Gelderland	N			567

Omschrijving**

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

De uit de 18de, maar mogelijk al uit de 17de eeuw daterende HISTORISCHE PARKAANLEG bij Het Zelle bestaat uit een ster van zeven lanen - de achtste werd nooit gemaakt - binnen een vierkant van ongeveer 500 bij 500 meter, dat eveneens wordt gevormd door lanen. De middellijnen lopen vanaf het middelpunt de Steerne door het midden van de zijden van het grote vierkant van noordwest naar zuidoost en van zuidwest naar noordoost. De daartussen liggende diagonalen eindigen niet in de hoeken van het grote vierkant, maar tegen de zijden daarvan. De lanen zijn voor het merendeel met beuken ingeplant. De terreinen in de segmenten tussen de lanen zijn met akkers of hakhout beplant. Aan het uiteinde van de zuidoostelijke rechte laan ligt de omgrachte huisplaats. Op het terrein van de huisplaats is het oorspronkelijke beloop van de gracht nog te zien. In het begin van de 19de eeuw is de omgrachting rond het huis vergroot en volgde sedertdien het terrein langs de rechte laan en de diagonaal waar de huisplaats was gesitueerd. De gracht wordt gevoed door de Varsselsche of Lindense Laak, een beek die aan de oostkant in de gracht stroomt. Op de punt bij de Steerne ligt binnen de omgrachting een verhevenheid, die het Bergje wordt genoemd. Van daaraf is een goed zicht op het huis en zijn bijgebouwen. Aan het eind van de 19de of het begin van de 20ste eeuw is ten zuiden van het vierkant en aan de zuidoostzijde van de weg van Hengelo naar Ruurlo een doolhofbos aangelegd. In een waterrijk gedeelte ligt een met rechte hoeken omlopende met laanbeplanting waarover een wandeling voert. Het terrein is met twee houten bruggen toegankelijk. Aan het eind van een van de dijken bevindt zich een gebogen zodenbank.

Waardering

De HISTORISCHE PARKAANLEG als onderdeel van de historische buitenplaats Het Zelle is van algemeen belang

- wegens de markante stervormige lanenstructuur uit de 18de en mogelijk al de 17de eeuw
- wegens de aanwezigheid van een opmerkelijk doolhofbos met zodenbank uit het einde van de 19de of begin van de 20ste eeuw
- wegens de aanwezigheid van een karakteristieke bebouwing
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de overige onderdelen van de buitenplaats
- wegens de combinatie van formele (lanen) en landschappelijke (het Bergje, doolhofbos) elementen in de aanleg
- wegens de beeldbepalende, landschappelijke en cultuurhistorische waarde van het landgoed voor de omgeving van Hengelo en Ruurlo

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528462

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	12 september 2005
Kadaster deel/nr	82939/174

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Hengelo (Gld)	Bronckhorst	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Hengelo	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Hengelo Gelderland	O			21

*Omschrijving***

Omschrijving

Rechts naast het huis en daarmee verbonden door een muur met een door een rechte strek afgedekte doorgang ligt een SCHUUR van een bouwlaag onder schilddak met ongelijke dakschilden. Aankapping aan de rechterkant uit het begin van de 20ste eeuw. Het dakschild aan de voorzijde is met blauwe pannen belegd, het lang doorlopende schild aan de rechter zij- en achterzijde met rode (en gedeeltelijk blauwe) pannen. De voor- of westgevel heeft twee vensters met roedeverdeling met kalf halverwege en een deur met bovenlicht. In de linkerzij- of noordgevel een grote rondboogdeur met het jaartal 1790 op de sluitsteen. Daarnaast een later ingebrachte kleinere deur. In de rechterzij- of zuidgevel een venster met roedeverdeling. In de achtergevel mestluiken. In het interieur zes ankerbalkgebinten met gehakte (links) en gegutste (rechts) merken. Onbeschoten kap met strobundels (poppen) ter afdichting. De naam 'Brandschuur' dateert van de 20ste eeuw, nadat er een kleine brand had plaats gevonden.

Waardering

De SCHUUR, behorend tot de historische buitenplaats Het Zelle is van cultuurhistorisch belang

- wegens de ouderdom
- wegens de functie
- wegens de beeldbepalende waarde
- wegens de zorgvuldige detaillering, de toegepaste bouwmaterialen en de constructie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- wegens de functioneel ruimtelijke relatie met de overige gebouwen van de buitenplaats

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Bijgebouw

Monumentnummer*: 528463

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	12 september 2005
Kadaster deel/nr	82939/167

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Hengelo (Gld)	Bronckhorst	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Hengelo	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Hengelo Gelderland	O			21

*Omschrijving***

Omschrijving

RECHTER BOUWHUIS, bestaande uit koetshuis annex koetsierswoning en paardenstal met tuigenkamer. Gebouw van een bouwlaag en een kap, opgetrokken van rode baksteen op vierkante plattegrond onder omlopend schilddak met blauwe pannen gedekt. De toegang zit in de oostgevel. Deur met bovenlicht waarboven gevelsteen met 'J. E.T. Grothe condidit 1787.'. Aan weerszijden van de voordeur 40-ruits schuiframen met wisseldorpel halverwege en lichtgetoogde strekken. De rechtervensters zijn in 1946 ingebracht. In het dakvlak drie dakkapellen met driehoekig fronton. In de noordgevel aan het voorplein twee grote rondboogdeuren en een 28-ruits venster met luiken. De rechterdeur en het venster zijn in 1947 ingebracht ter plaatse van halfronde stalraampjes. Dakkapel als hooiluik met driehoekig fronton. In de westgevel twee halfronde stalraampjes met spaakroeden, in 1947 van de noordgevel hier naar toe verplaatst. De zuidgevel heeft een halfronde venster, een deur met rond bovenlicht en drie roedenvenster. In het inwendige is een verblijf voor de koetsier afgeschoten.

Waardering

Het RECHTER BOUWHUIS, behorend tot de historische buitenplaats Het Zelle is van algemeen cultuurhistorisch en stedenbouwkundig belang

- wegens de ouderdom
- wegens de architectuur
- wegens de situering aan het voorplein

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- wegens de functie van koetshuis annex koetsierswoning en paardenstal
- wegens de beeldbepalende waarde
- wegens de toegepaste materialen en de constructie
- wegens de functioneel ruimtelijke relatie met de overige gebouwen van de buitenplaats

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Bijgebouw

Monumentnummer*: 528464

Status rijksmonument
Inschrijving register* 12 september 2005
Kadaster deel/nr 82939/163

Woonplaats* Hengelo (Gld)
Gemeente* Bronckhorst
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Hengelo
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Hengelo Gelderland
Sectie* O
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 21

Omschrijving**

Omschrijving

LINKER BOUWHUIS, koestal. Gebouw van een bouwlaag en een kap, opgetrokken van rode baksteen op rechthoekige plattegrond onder schilddak met blauwe pannen gedekt. Het achterste dakschild loopt ver door. In de naar het voorplein gerichte zuidgevel zit een rondboogtoegang met dubbele deuren geflankeerd door twee roederamen met wisseldorpel halverwege en lichtgetoogde strekken. Twee dakkapellen met driehoekig fronton. In de oostgevel een roedeverster als voor, een klein venster en twee deuren. Het interieur is grotendeels goed bewaard gebleven. De koestal heeft een met steentjes bestrate vloer. Het deel waar ooit een kamertje was afgetimmerd voor de knecht is in visgraatpatroon gelegd. De houtconstructie bestaat uit vijf ankerbalkgebinten die aan de voorkant op de muur zijn opgelegd. Over de hele breedte loopt de groep van de koestal. Dit bouwhuis zal van hetzelfde jaar dateren, 1787 als het rechter bouwhuis

Waardering

Het LINKER BOUWHUIS, behorend tot de historische buitenplaats Het Zelle is van algemeen cultuurhistorisch en stedenbouwkundig belang

- wegens de ouderdom
- wegens de architectuur
- wegens de situering aan het voorplein

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- wegens de functie als koestal en het bewaard gebleven interieur
- wegens de toegepaste materialen en de constructie
- wegens de beeldbepalende waarde
- wegens de functioneel ruimtelijke relatie met de overige gebouwen van de buitenplaats

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Bijgebouw

Monumentnummer*: 528465

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	12 september 2005
Kadaster deel/nr	82939/130

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Hengelo (Gld)	Bronckhorst	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Hengelo	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Hengelo Gelderland	O			21

*Omschrijving***

Omschrijving

Over de gracht rond de huisplaats ligt aan het uiteinde van de oprijlaan een ijzeren TOEGANGSHEK, bestaande uit een balustrade en een hoge poort tussen ijzeren hekstijlen. Gemetselde landhoofden. Balustrade bestaat uit vakken met een cirkel doorsneden met gekruiste spijlen. De vakken worden door gecanneleerde balusters verdeeld. In het midden een hoge poort met twee vleugels aan de binnenzijde en gebogen zijstukken met uitwaaijende spijlen aan de grachtzijde. Open hekstijlen met symmetrische krullen, door lampen bekroond. De spijlen eindigen met pijlen en lilies. Eind 19de-eeuws. De balustrades zijn afkomstig van een brug aan de Laarstraat te Zutphen en in het eerste kwart van de 20ste eeuw met de poort op Het Zelle geplaatst.

Waardering

Drie bouwhuizen onder hoge schilddaken uit de bouwtijd van het huis. TOEGANGSHEK van cultuurhistorisch en stedenbouwkundig belang

- wegens de ouderdom
- wegens de markering van de toegang tot het voorplein van de buitenplaats Het Zelle
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de overige onderdelen van de buitenplaats

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 529466

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	12 september 2005
Kadaster deel/nr	82972/49

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Hengelo (Gld)	Bronckhorst	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Hengelo	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Hengelo Gelderland	O			21

*Omschrijving***

Omschrijving

Ten zuidwesten van het hoofdgebouw ligt een WAGENSCHUUR annex houtloods van acht vakken breed. De schuur staat afgebeeld op de kadastrale minuut van 1825. De loods is naar het noordoosten aan de lange zijde geopend. Zij ligt onder een met gesmoorde pannen gedekt zadeldak, waarvan het dakschild aan de voorzijde wat verder doorloopt dan aan de achterzijde. De zij- en achterkanten bestaan uit een beschot van verticale planken, waarbij die aan de achterzijde niet aaneen sluiten. De constructie bestaat uit ankerbalkgebinten van grenenhout, voorzien van gehakte telmerken.

Waardering

WAGENSCHUUR behorend tot de historische buitenplaats Het Zelle van algemeen belang:

- wegens de ouderdom
- wegens het type
- wegens de visueel en functioneel ruimtelijke relatie met de overigen onderdelen van de buitenplaats

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument